

ВІДГУК

Офіційного опонента, доктора медичних наук, старшого наукового співробітника Державної установи «Інститут урології імені академіка О.Ф. Возіанова НАМН України» **Черненко Дмитра Васильовича** на дисертаційну роботу Кірієнка Тараса Васильовича на тему: «Підходи до лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією», подану до офіційного захисту на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» до разової спеціалізованої вченої ради, утвореної при Національному університеті охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Науковий керівник: Бойко Андрій Іванович, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Актуальність теми дисертації

Сечокам'яна хвороба залишається однією з найбільш поширених патологій в урологічній практиці та характеризується високою частотою рецидивів і значним соціально-економічним навантаженням. Водночас у пацієнтів цієї категорії дедалі частіше діагностується супутня судинна та кардіологічна патологія, що потребує тривалого застосування антикоагулянтної та антиагрегантної терапії та суттєво ускладнює вибір безпечної і ефективної хірургічної тактики.

Широке впровадження малоінвазивних методів лікування каменів верхніх сечових шляхів (екстракорпоральної ударно-хвильової літотрипсії, перкутанної нефролітотрипсії, ретроградної інтраренальної хірургії) значно розширило можливості лікування пацієнтів із уролітіазом, однак у пацієнтів із підвищеним кардіоваскулярним ризиком питання їх безпечного застосування залишаються дискусійними. У цьому контексті дисертаційна робота, присвячена обґрунтуванню підходів до лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових

шляхів і судинною та кардіологічною патологією є своєчасною, науково обґрунтованою та має важливе практичне значення для сучасної урології.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана у відповідності з планом ініціативно-пошукової науково-дослідної роботи кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика за темою «Розробка та удосконалення заходів підвищення ефективності малоінвазивного лікування хворих з каменями верхніх сечових шляхів» (№ державної реєстрації 0122U000466), термін виконання дисертаційного дослідження: 2021-2025 рр.

Наукова новизна дисертаційної роботи

У дисертації вперше сформовано підходи до лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією з урахуванням впливу антитромботичної терапії на перебіг операційного та періопераційного періодів.

На основі комплексного аналізу клінічних, лабораторних і інтраопераційних показників встановлено чинники, що визначають результативність та обмеження застосування основних методів хірургічного лікування пацієнтів з уrolітіазом.

Обґрунтовано доцільність комплексної оцінки поєднання характеристик конкременту, показників системи гемостазу та рівня ризику тромбоемболічних ускладнень, що дозволяє прогнозувати ефективність малоінвазивних втручань і обирати найбільш ефективний та безпечний методу хірургічного лікування у пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією.

Практичне значення дисертаційної роботи

Дослідження дозволило визначити основні фактори, що впливають на вибір найбільш ефективного та безпечного методу хірургічного лікування у пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією. Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їхнього безпосереднього використання урологами в клінічній практиці для покращення результатів лікування. Окрім того, напрацьовані матеріали можуть бути інтегровані в освітній процес закладів післядипломної освіти для підготовки майбутніх спеціалістів. Вже здійснено впровадження результатів дослідження у роботу урологічного відділення Київської міської клінічної лікарні № 3.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Представлена дисертація є завершеним науковим дослідженням, основні положення якого базуються на достатньому за обсягом та коректно обробленому статистичному матеріалі, отриманому в ході хірургічного лікування 410 пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією. Відповідно до визначених цілей та завдань було здійснено комплексне обстеження і лікування пацієнтів. Статистичний аналіз проведено із застосуванням сучасних методик та спеціалізованого програмного забезпечення, що забезпечило високу точність та достовірність отриманих результатів. Висновки, сформульовані в дисертації, повністю відповідають завданням дослідження та обґрунтовані на основі отриманих наукових даних.

Оцінка змісту оформлення та обсягу дисертації

Дисертація викладена українською мовою на 185 сторінках комп'ютерного тексту. Робота складається зі вступу, аналітичного огляду літературних джерел, матеріалів і методів дослідження, 3 розділи власних досліджень, аналізу і узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Дисертація ілюстрована 57 таблицями, 11

рисунками. Список використаної літератури містить 173 джерел, зокрема 15 – кирилицею, 158 – латиницею.

У вступі розглянуто актуальність теми, сформульовано мету й завдання дослідження, обґрунтовано його теоретичну та практичну значущість, визначено особистий внесок автора та наведено дані про публікації за темою.

Перший розділ містить аналіз сучасних наукових джерел, присвячених лікуванню каменів верхніх сечових шляхів у пацієнтів із судинною та кардіологічною патологією, з акцентом на застосування малоінвазивних методів в умовах антитромботичної терапії.

У другому розділі подано характеристику клінічного матеріалу, критерії відбору пацієнтів, описано методи клінічного, лабораторного й інструментального обстеження, морфометричні особливості конкрементів, оцінку кардіоваскулярного статусу та методи статистичної обробки даних.

Третій, четвертий та п'ятий розділи дисертаційної роботи присвячені аналізу результатів лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів залежно від методу хірургічного лікування, а саме екстракорпоральної ударно-хвильової літотрипсії (ЕУХЛ), перкутанної нефролітотрипсії (ПНЛ) та ретроградної інтратренальної хірургії (РІРХ). У зазначених розділах висвітлено особливості застосування методів у пацієнтів із судинною та кардіологічною патологією, а також наведено порівняльну оцінку їх ефективності та безпечності з урахуванням рівня тромбоемболічного ризику.

Оцінка ефективності та безпечності методу базувалася на швидкості видалення конкременту, рівні повного очищення нирки (stone-free rate), потребі в повторних втручаннях, а також тривалості госпіталізації, характері та ступені післяопераційних ускладнень за класифікацією Clavien–Dindo.

Шостий розділ містить узагальнення та систематизацію отриманих результатів, а також їх детальний порівняльний аналіз. У ньому підведено підсумки проведеного дослідження та сформульовано ключові висновки.

Висновки повністю відповідають отриманим результатам, підтверджені статистичними даними та повністю узгоджуються із завданнями дослідження.

Повнота викладених матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті

За матеріалами дисертації опубліковано 5 друкованих робіт, з них: 4 – статті у фаховому науковому виданні, рекомендовані МОН України, 1 – стаття в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Апробація результатів дисертації

Основні положення та результати роботи були представлені та обговорені на наукових форумах, пленумах і науково-практичних конференціях: конгрес асоціації урологів України – Конгрес асоціації урологів України «Лікування пацієнтів із сечокам'яною хворобою і судинною та кардіологічною патологією» (м. Київ, 15-17 червня 2023 р.); Конгрес Всесвітній день нирки «Особливості лікування пацієнтів з сечокам'яною хворобою та кардіохірургічною патологією» (м. Київ, 24-25 квітня 2024 р.); Конгрес асоціації урологів України «Особливості вибору методу хірургічного лікування у пацієнтів з каменями верхніх сечовивідних шляхів і судинною та кардіологічною патологією» (м. Київ, 13-15 червня 2024 р.); Конгрес Всесвітній день нирки «Персоналізований підхід до вибору методу лікування пацієнтів з нефролітіазом, які приймають антикоагулянтну терапію» (м. Київ, 10-11 квітня 2025 р.); Конгрес асоціації урологів України «Вибір методу хірургічного лікування пацієнтів із каменями верхніх сечовивідних шляхів і судинною та кардіологічною патологією» (м. Київ, 12-14 червня 2025 р.).

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи

Принципових зауважень щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи під час її розгляду не виникло. Проте, є недоліки, які не зменшують наукову цінність дисертаційної роботи.

1. В списку літератури зустрічаються посилання на статті, що були опубліковані більш ніж 5 років тому.

Запитання для дискусії

1. У яких клінічних ситуаціях, на думку автора, ретроградна інтраренальна хірургія має переваги перед іншими методами лікування?
2. Чи впливала щільність конкременту та його розмір на прийняття рішення щодо застосування ЕУХЛ нижніх груп чашок?

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Кірієнка Тараса Васильовича на тему: «Підходи до лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією», котра подана на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.06 «Урологія»), присвячена актуальній проблемі, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності та безпечності ендоскопічного лікування пацієнтів із каменями верхніх сечових шляхів і судинною та кардіологічною патологією.

Представлена дисертація за своєю актуальністю, обсягом дослідження, ґрунтовністю наукових положень, науковою новизною, практичним значенням та висновкам відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня Доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 №44 та Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

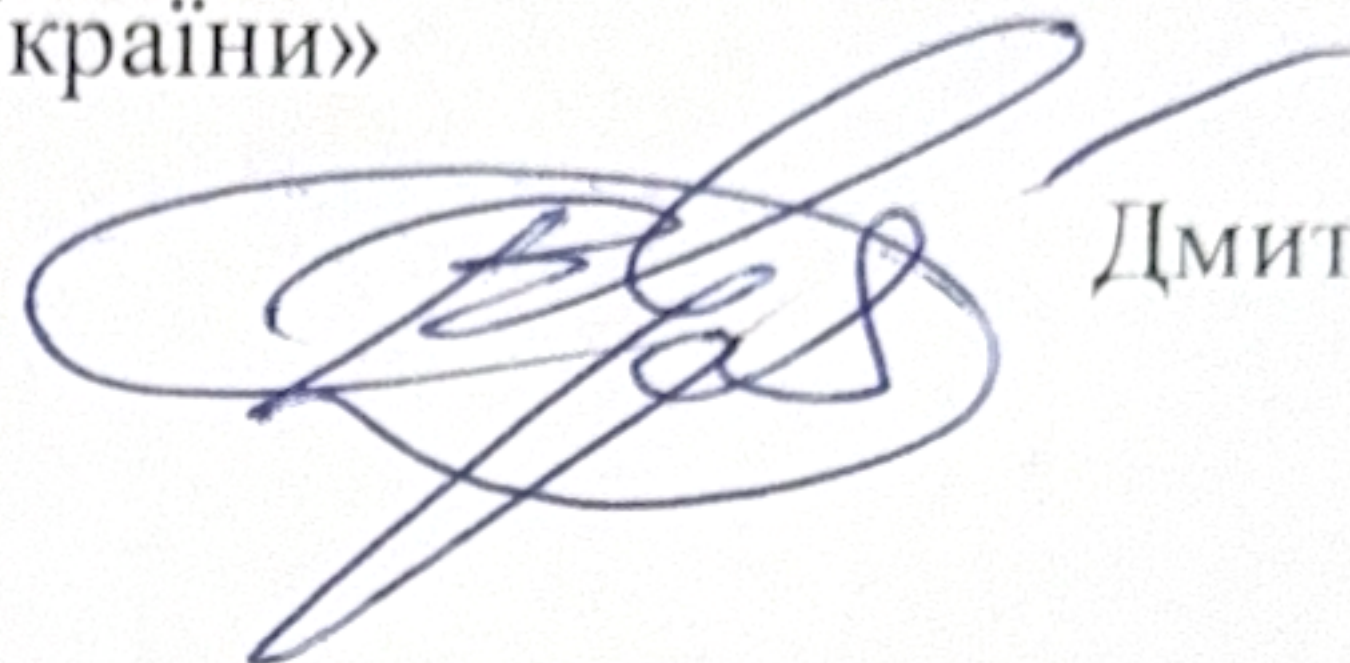
Кірієнка Тараса Васильовича заслуговує на присудження наукового ступеня
доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222
«Медицина».

Офіційний опонент

Старший науковий співробітник

ДУ «Інститут урології НАМН України»

доктор медичних наук

Дмитро ЧЕРНЕНКО

